

บรรณาธิการแถลง

วารสารโลหิตวิทยาเล่มที่ 18/4 พ.ศ. 2551 เสนอนิพนธ์ต้นฉบับ เรื่อง **ผลการเสริมธาตุเหล็กแก่ผู้บริจาคโลหิตที่มีภาวะความเข้มข้นโลหิตต่ำกว่าเกณฑ์ ณ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย** และเรื่อง **ผลการเสริมธาตุเหล็กในผู้บริจาคโลหิตหญิงที่บริจาคประจำ ณ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย** โดย คุณแฉวริย์ กิตติกัลยาวงศ์ และคณะ พร้อมทั้งบทบรรณาธิการ เรื่อง **ธาตุเหล็กกับผู้บริจาคโลหิต** โดยรองศาสตราจารย์นายแพทย์ อิศรางค์ นุชประยูร และบทความพิเศษเรื่อง **บทบาทของธาตุเหล็กต่อปัญหาโลหิตจางในประเทศกำลังพัฒนา** โดยรองศาสตราจารย์ ดร. พัทธนี วินิจจะกุล สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อปูพื้นความรู้เกี่ยวกับธาตุเหล็กที่ก่อให้เกิดปัญหาโลหิตจางในประชากร รวมทั้งปัญหาโลหิตจางจากการบริจาคโลหิต โดยเฉพาะผู้บริจาคที่เป็นผู้หญิงมีความเสี่ยงที่จะขาดธาตุเหล็กมากกว่าผู้ชาย ปัญหาการขาดธาตุเหล็กในผู้บริจาคโลหิตนี้สามารถแก้ไขและป้องกันได้ แต่ต้องอาศัยการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้บริจาคโลหิตได้รับประทานธาตุเหล็กเสริมที่ศูนย์บริการโลหิตฯ หรือธนาคารเลือดได้จัดให้ ทำให้ผู้บริจาคโลหิตสามารถบริจาคได้อย่างต่อเนื่อง การเสริมธาตุเหล็กอาจไม่จำเป็นถ้าบริจาคเพียงปีละ 1 ครั้ง หรือนานๆ ครั้ง และได้รับประทานอาหารที่มีธาตุเหล็กอย่างเพียงพอ แต่จะจำเป็นสำหรับผู้บริจาคโลหิตเป็นประจำทุก 3 เดือน และต่อเนื่อง เพราะเสี่ยงต่อการขาดธาตุเหล็กได้ ในกรณีที่สามารถตรวจ serum ferritin ได้ ควรใช้เป็นตัว monitor ระดับธาตุเหล็ก โดยตรวจผู้บริจาคเหล่านี้ปีละ 1 ครั้ง

กล่าวได้ว่าเป็นหน้าที่ของศูนย์บริการโลหิตฯ ที่ต้องระดมความคิดเห็นเพื่อสรุปแนวทางในการให้ธาตุเหล็กเสริมดังกล่าว เพื่อเป็นหลักในการปฏิบัติกันต่อไป ย่อวารสารเรื่อง **Autologous Peripheral Blood Progenitor Cells Cryopreserved with 5 and 10 Percent Dimethyl Sulfoxide Alone Give Comparable Hematopoietic Reconstitution after Transplantation** โดย คุณอุดม ดิ่งต้อย ก็น่าสนใจที่ได้เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ของสาร dimethyl sulfoxide ในการแช่แข็งเซลล์เพื่อทำ autologous peripheral blood progenitor cells transplantation และบทความพิเศษเรื่อง **Use of Leukodepleted Blood Products: Situation Analysis and Guideline Development** เรียบเรียงโดยบรรณาธิการเอง จากผลการเสวนาวิชาการของคณะอนุกรรมการวิชาการ ในคณะกรรมการจัดหาและส่งเสริมผู้ให้โลหิตแห่งสภากาชาดไทย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2551 ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชั่น เพื่อเป็นแนวทางให้แพทย์ได้เลือกใช้ผลิตภัณฑ์โลหิตที่จัดเม็ดเลือดขาวชนิดต่างๆ แก่ผู้ป่วยตามความจำเป็นของโรคและภาวะ ได้อย่างเหมาะสม

หวังว่าเนื้อหาของวารสารฉบับนี้ จะนำไปสู่การปฏิบัติที่ดีในวงการบริการโลหิตของประเทศต่อไป

พิมล เชี่ยวศิลป์
บรรณาธิการ

บรรณาธิการแถลง

วารสารโลหิตวิทยา และ เวชศาสตร์บริการโลหิตเล่มนี้มีบทความที่น่าสนใจมากมายเรื่อง โดย ภาพรวมของฉบับนี้เกี่ยวข้องกับ ความก้าวหน้าใหม่ๆ ในด้าน thrombosis และ hemostasis ตั้งแต่บทความพื้นฐานเรื่อง **Current Concepts on Cell Based Model of Coagulation and Roles of Factor VIIa and Tissue Factor on Hemostasis, Thrombosis, and Pathogenesis of Other Related Diseases** โดย อ. นพ.ชาญ เอื้อประเสริฐ ซึ่งเป็นการสรุปแนวคิดในปัจจุบันเกี่ยวกับกลไกการห้ามเลือดในปัจจุบัน ซึ่งแตกต่างจากแบบดั้งเดิมคือ กลไกแบบน้ำตก (Coagulation cascade) อยู่บ้าง และยังเสนอถึงบทบาทที่นำไปใช้ทางคลินิก อีกทั้งมีนิพนธ์ต้นฉบับเรื่อง **ความเสี่ยงของภาวะ venous thromboembolism และการให้การป้องกันในโรงพยาบาล (การศึกษา ENDORSE) : การวิเคราะห์ข้อมูลของประเทศไทย** โดย รศ. นพ. พันธุ์เทพ อังชัยสุขศิริ ที่แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีการป้องกันภาวะ หลอดเลือดดำอุดตันน้อยมาก น้อยกว่าร้อยละ 2 ของผู้ป่วยที่ควรได้รับการป้องกันตามแนวทางปฏิบัติทางคลินิกของชาวตะวันตก ซึ่ง

ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อสร้างแนวทางปฏิบัติทางคลินิกของชาวไทยต่อไป และ เรื่อง **ความถี่ของยีน VKORC1 ในผู้ป่วยโรคเลือดชาวไทยและผู้ป่วยที่ได้รับยา warfarin** โดย สุมลมาลย์ คล้าชื่น และคณะ ซึ่งเป็นรายงานแรกในคนไทยที่แสดงถึงความผันแปรทางพันธุกรรมของเป้าหมายของ warfarin ซึ่งทำให้ผู้ป่วยแต่ละรายต้องการขนาดยา warfarin ในการรักษาไม่เท่ากัน และได้แสดงให้เห็นชัดเจนอีกครั้งในรายงานผู้ป่วยของ อ. นงนุช สิริชัยนันท์ เรื่อง **ภาวะความต้องการยา warfarin ในขนาดสูงในผู้ป่วยเด็กหญิงที่มียีน VKORC1 ชนิด H7 Haplotype** นอกจากนี้ยังมีวารสารเรื่อง **Genetic Determinants of Response to Warfarin during Initial Anticoagulation** โดย นพ. รวิสุต เดียววิศเรศ ซึ่งแสดงถึงบทบาทของความผันแปรทางพันธุกรรม ในการรักษาผู้ป่วยด้วยยา warfarin แต่เป็นข้อมูลในต่างประเทศ

พลภัทร ไรจน์นครินทร์
บรรณาธิการ